

UNIVERZITA KARLOVA – PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra francouzského jazyka a literatury

ODBORNÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta: Michaela Trojáková

Název práce: Autofiction, autobiographie et réflexion de soi de l'écrivain. Analyse littéraire du roman *Comment faire l'amour avec un nègre sans se fatiguer* de Dany Laferrière (Autofikce, autobiografie a spisovatelova sebereflexe. Literární analýza románu Danyho Laferrièra *Jak se milovat s černochem a neunavit se*)

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Milena Fučíková, Ph.D.

Oponent: PhDr. Renáta Listíková, Dr. MCF

1. Cíl práce

Bakalářská práce Michaely Trojákové představuje první román quebeckého autora (*Jak se milovat s černochem a neunavit se*, z roku 1985, český překlad 2008), tedy frankofonního spisovatele haitského původu, žijícího v Montrealu, dnes již člena Francouzské akademie, který ve své době vzbudil velkou pozornost, uznání i polemiku. Už sám provokativní název románu jednak zaujal, jednak v době čím dál přísnější atmosféry „politiquement correct“ rozvířil polemiku kolem slova „nègre“, jeho možných významech a překladech, kdy se záměna výrazně pejorativní sémantické konotace slova „negr“ za neutrální či méně příznakové „černý“ nebo „černoch“ jeví jako zjemnění, zpronevěra smyslu originálu. Totiž právě slovo „negr“ propojuje soudobý román Danyho Laferrièra s dlouhým obdobím kolonialismu prostřednictvím tzv. „Code noir“, neboli legalizace obchodu a způsob zacházení s černými otroky, a se všemi historickými, lidskými a společenskými konotacemi, které slovo vzbuzuje. To slovo dává zároveň autorovi románu příležitost vnímat svůj černošský původ a hlásit se k němu. Práce Michaely Trojákové úspěšně propojila autorovy životní peripetie s jejich obrazem v románové fikci a historickým kontextem, jež ovlivnil nejen autorův život.

2. Zpracování obsahu

Autorka s přehledem shromáždila a vstřebala bohatou odbornou literaturu, kterou vhodně cituje v poznámkách pod čarou. Práce postupuje metodicky od prostředí ostrova Haiti v období Duvalierovy diktatury, jež zasáhla i do Laferrièrova života, přes životní osudy autora, exil a zakotvení v Montrealu, jeho literární tvorbu až k rozboru románové prvotiny, jež mu získala věhlas, ať už díky literárním kvalitám a šokujícímu názvu, tak kvůli tématům, jimž se otevřeně věnuje. Nutno ocenit, že kromě početné odborné literatury a popularizačních rozhovorů, která byla tématu a knize věnována a která figuruje v bibliografii bakalářské práce, autorka dokázala vložit do rozboru románu i svůj vlastní pohled, zvl. v hodnocení jeho překladu do češtiny.

3. Formální a jazyková úroveň

Práce je napsána vyspělou francouzštinou bez gramatických chyb, jen s občasnými drobnými nepřesnostmi, s bohatou slovní zásobou a adekvátní odbornou terminologií. Odborný styl jen tu a tam naruší citové zabarvení autorčiny výpovědi prostřednictvím hodnotících adjektiv (např. s. 42, 43). Je to ovšem zároveň doklad toho, že autorka téma zpracovala samostatně a s osobním zaujetím.

5. Přínos práce

Zvolené téma z oblasti frankofonní literatury patří rozhodně k méně obvyklým tématům, autorce se podařilo představit ucelený obraz geneze a recepce Laferrièrova románu a nastínit zároveň kontroverzní přístup „politiquement correct“, jehož aplikace při hodnocení románu a jeho překladech deformuje autorův záměr a neutralizuje složité konotace pramenící z jeho tématu.

Otázky k obhajobě a další vyjádření, připomínky, náměty pro obhajobu práce:

Bakalářská práce splňuje nároky kladené na závěrečnou práci v oboru francouzský jazyk a literatura, proto ji bez váhání doporučuji k obhajobě. Zároveň navrhuji na základě obhajoby práce zvážit její navržení na cenu Agon.

Při obhajobě by se studentka mohla zamyslet nad českou recepcí překladu románu, případně kdy, jak a proč předložit dílo Dany Lafèrriera ke studiu v českých školách.

Datum: 15. května 2024

Podpis: Renáta Listíková, oponent